

Årsplan 2024/2025

Espira Tau

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Planleggingsdager 2024-25.....	3
Hva er en årsplan?	4
Barnehagens fagområder	4
Barnehagens verdigrunnlag.....	5
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg.....	6
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	8
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap.....	11
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	13
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	14
Barns medvirkning	15
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	16
Tilvenning av nye barn.....	17
Samarbeid og sammenheng med skolen	18
Espira satsingsområder	19
Vurderingsarbeid	20
Kontaktinformasjon.....	21

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

Barnehagens hjemmeside.

[Espira Tau, Kvednaneset på Tau i Strand kommune - Barnehage - Søk barnehageplass hos oss](#)

Les fakta om barnehagen her:

Espira Tau barnehage - Barnehagefakta.no

Planleggingsdager 2024-25

15.08.24

16.08.24

15.11.24

02.01.25

30.05.25

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Med småspirene: barna blir møtt av omsorgsfulle voksne som har fokus på å trygge barna og skape gode relasjoner. Vi skal anerkjenne barnas følelser, og gi barna respons på deres følelsesuttrykk. Vi er tilgjengelige, både fysisk og emosjonelt. Den første tiden i barnehagen har barnet en primærkontakt som de forholder seg til. Etter hvert blir barnet kjent med og trygg på de andre voksne på avdelingen.

Vi legger til rette for at det skal være god tid til aktiviteter, og at barna skal få utforske og leke på egne premisser. Vi har en fast struktur på dagen, med måltider, stell, lek og hvile. Vi gir barna god tid under måltidene, og er opptatt av å gi barna tid til lek og utforskning.

Med de de mellomste: Vi legger vekt på å skape gode relasjoner, både mellom barn og voksne, og barna imellom. Vi møter barna, anerkjenner deres følelser, og forsøker å møte hvert enkelt barn ved tilstedeværelse. Vi er lyttende og observante, og gir barna støtte og trøst når de trenger det. Vi har en fast dagsrytme, med måltider, tid til lek inne og ute. Vi har innredet avdelingen med lesestole, der barna kan søke ro og hvile i løpet av dagen. Avdelingen har en kort hvilestund før fruktmåltidet der barna får roet ned tempoet.

Med skolespirene: Sammen med skolespirene forbereder vi barna på skolestart gjennom året. Sosiale ferdigheter står i fokus og målet er at barna skal møte skolen med nysgjerrighet, forventning og åpenhet.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Vi vektlegger barnas lek gjennom hele dagen. De ansatte skal legge til rette for lek, støtte barna i utviklingen av leken, og hjelpe de barna som faller utenfor, slik at de kan bli en del av lekefellesskapet på avdelingen.

Med småspirene: Vi tilrettelegger barnas miljø ut fra deres behov for å bruke kroppen og sansene. Grunnmaterialene på småbarnsavdelingene er klosser, baller, madrasser, puter og tepper. De minste barna bruker kroppen aktivt i leken, de går, ruller, hopper osv. Vi legger avdelingen til rette for at de minste skal kunne utforske egen bevegelighet i leken. Vi har også noe definert lekemateriell som dyr, biler og dukker, ved siden av tegnesaker, puslespill og bøker.

Vi gir rom for barnas lek ved å ha god tid mellom måltidene til leken. Barna skal få utforske omgivelsene både inne og ute. Vi møter barna med en lekende holdning, der fantasi, glede og .

Med de mellomste: 3-4-åringene har også behov for å bruke kroppen aktivt i leken. Avdelingen er utstyrt med kasser, puter, matter og klosser. Vi deler rommet inn i ulike lekesoner, som legger til rette for ulik type lek. Barna starter nå mer med rollelek og konstruksjonslek. For denne aldersgruppen legger vi til rette for ulik typer konstruksjonslek, som togbane og lego, og rollelek, som utkleddningsklær og dukker. Videre har barna tilgang til diverse formingsmaterialer, spill og bøker.

Vi bytter stadig på materialer og lekemiljøer, for å skape variasjon, og for å møte barnas behov, interesser og ønsker i leken. Vi bruker prosjekt/tema som arbeidsmetode, for å gi barna felles erfaring og referanser. Som ansatte er vi viktige rollemodeller og bidrar til barns tilegnelse av sosiale ferdigheter

Med skolespirene: De eldste barna har ofte en mer utviklet rollelek, og vi legger til rette for det, ved å forsøke å lage inspirerende miljøer, med ulike rekvisita, som utkleddningsklær, stoffer, kasser osv. Skolespirene kan utvikle leken over tid, og trenger noen ganger å få sin lek beskyttet.

For alle gruppene er uteleken en viktig del av barnehagehverdagen. Vi er ute minst en gang om dagen, og bruker uteområdet variert. Alle avdelingene har fast turdag, en dag i uken, hvor vi benytter nærområdet til lek.

Barnehagen skal fremme læring

Hva

Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som	
---	--

inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Læring foregår på alle arenaer, og må ses i sammenheng med omsorg, danning, lek og hverdagsaktiviteter

Med småspirene: Avdelingene har leker og utstyr tilgjengelig for barna, slik at de kan utforske og leke fritt. Gjennom aktiviteter styrt av ansatte, får barna introduksjon til nye materialer og mulighet til utforsking og eksperimentering, for eksempel maling, klipping og liming.

Småspirene lærer gjennom sansene, og vi legger til rette for at barna skal få utforske gjennom fysisk aktivitet, både ute og inne, ved for eksempel madrasser, puter og baller. En viktig arena for læring er språk, og vi har ansatte som er bevisst sin rolle som språklig forbilde og modell for barna. Vi har språkgrupper og samlinger. Barna blir lest for hver dag, og har bøker tilgjengelig. Barna får kjennskap til ulike tema gjennom året, jf barnehagens eget årshjul.

Med de mellomste: avdelingene har leker og utstyr tilgjengelig for barna, slik at de har mulighet til å utforske og eksperimentere ut fra egne ønsker. Vi forsøker å variere det pedagogiske miljøet gjennom året, ved å bytte ut leker og utstyr. Det legges vekt på å introdusere barna for ulike

temaer gjennom året, som kan gi barna fellesreferanser til lek og utforskning. Aktivitetene knyttes til de ulike fagområdene, som estetiske fag, realfag og bevegelse. Vi deler ofte barna inn i mindre grupper, for å kunne følge opp hvert enkelt barn.

Med skolespirene: Skolespirene er sammen to dager i uken. Gjennom året har de ulike tema, som trafikksikkerhet og førstehjelp. Barna får ulike «oppdrag» gjennom året, som å gå i Lucia-tog og delta i fellessamlinger. De har da fremføringer for de andre barna i barnehagen.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill,</p>

dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene: De minste barna har begrenset mulighet for å uttrykke seg muntlig, så hos disse barna finner vi ut hva de liker og ønsker gjennom observasjon, og gjennom non-verbal kommunikasjon. Ved å «følge barnas spor», dvs å observere hva barna velger, hva barna uttrykker nysgjerrighet og glede over, kan vi finne ut noe om hva barna er opptatt av. Med utgangspunkt i barnas interesser, kan vi utvide og tilføre leken nye moment.

Med de mellomste: I 3-4-årsalderen kan barna vise tydelig hva de liker å leke med, og mange utvikler også nære vennskap i denne alderen. Vi har fokus på positive handlinger, og fremhever ønsket atferd. Vi utfordrer barnas tenkning ved å undre oss sammen med dem og stille åpne spørsmål. Vi viser barna at det er mulig å løse uenighet på en god måte ved å snakke om det. Vi løfter frem ulikheter som en styrke, og formidler til barna at alle har en verdi i seg selv, og er en stor betydning for fellesskapet. Vi samarbeider med foreldrene for å løfte frem ulike kulturer, religioner og språk som er representert i barnehagen.

Med skolespirene: Skolespirene kan ofte uttrykke egne meninger, ønsker og behov. Gjennom samtaler med barna i grupper, vil barna få økt forståelse for både seg selv og andre. Vi har fokus på «meg selv» og «meg selv som en del av en gruppe». Gjennom bøker, historier og erfaringer utvikler barna seg både individuelt og sammen som en gruppe.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.

I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
<p>Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.</p>

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap: Siden 2023-2024 har avdelingene arbeidet med tema; «Jeg og du», gjennom hele høsten, og frem til januar: «Jeg og du» handler om vennskap, meg selv og andre, familien min og mangfold. Vi er alle forskjellige, og vi er alle like verdifulle. Vi tilpasser tema etter barnas alder, utvikling og interesser.</p> <p>Med småspirene: Ved siden av temaarbeid, legger vi vekt på å utforme lekemiljøer som inkluderende og tilpasset barnas alder og utvikling. De aller minste på småbarnsavdelingene bruker kroppen og sansene til å utforske omgivelsene, og til å utvikle seg motorisk, emosjonelt og språklig. De kryper, ruller og etter hvert går de. Matter, baller, kurver, bøtter og klosser er eksempel på lekemateriell som de minste er opptatt av, og vi legger til rette for at det er nok materialer til at alle som vil kan delta i leken. De eldste barna på småbarnsavdelingene starter med rollelek og konstruksjonslek, og de har tilgang på dukker, lekemat, biler, dyr osv. Vi deler ofte barna inn i smågrupper, for å kunne støtte barna og fremme vennskap blant de minste.</p> <p>Med de mellomste: Ved siden av teamarbeid som nevnt over, legger vi til rette for et inkluderende lekemiljø. 3-4 åringene er ofte allsidige i hva de liker å leke med. At det er tilgjengelig lekematerialer og at det er nok materiale til at så mange barn som ønsker det, kan delta i leken, er viktig for inkludering. Vi deler barna inn i aldersinddelte grupper to dager i uken, da får barna bli kjent med hverandre på tvers av avdelingene. På avdelingen plasserer de ansatte seg strategisk, på ulike rom, eller på ulike plasser i rommet, slik at de er tilgjengelige for barn som trenger støtte til å komme med i leken. De ansatte ser også etter om barn blir utestengt fra leken, eller om barna trenger hjelp til å utvikle leken. I barnehagen har vi daglig samlinger der tema blant annet er vennskap og sosiale regler. Ved hjelp av bøker, fortellinger og dramatisering får barna innblikk i tema, som videre brukes til samtaler.</p> <p>Med skolespirene: Skolespirene er sammen to dager i uken, og det viktigste vi holder på med i førskolegruppen er nettopp relasjonsbygging og sosial kompetanse. Gjennom temaarbeid, lek og aktiviteter danner barna vennskap, og gjennom aktiviteter knyttet til førskolegruppen skapes fellesskapsfølelsen. Førskolegruppen har ansvar for blant annet adventssamling med</p>

dramatisering av juleevangeliet, de baker pepperkakehus sammen, de går på felles turer og de bygger fellesskapsfølelsen gjennom sanger, fortellinger, og samlinger.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk: Med småspirene: Det er store individuelle forskjeller på barns tidlige språkutvikling, og de voksne i barnehagen må bli godt kjent med barna for å kunne lese deres kroppsspråk og forstå deres

kommunikasjon og språk. Vi benevner, det vil si at vi setter ord på det vi ser, det vi gjør og det som barnet er opptatt av. Dette gjør vi gjennom hele dagen, i alle situasjoner, både i lek og daglige aktiviteter som måltid og stell.

Vi synger og leser for barna gjennom dagen, og vi har faste samlinger med fokus på enkle fortellinger, rim, regler og sang.

Vi bruker BRAVO, som er et språkverktøy til bruk i små grupper.

Med de mellomste: Samtaler med barna, lesing av bøker, og bruk av rim, regler og sanger, både i daglige situasjoner, og i samlinger er viktig for å fremme kommunikasjon og språk. Vi bruker daglige situasjoner for å utvide og utvikle barnas språk, samt at gjennom året arbeider med ulike tema, der vi presenterer begreper og uttrykk på ulike måter, både visuelt og konkret. Vi er sammen med barna i leken, og kan bidra til å utvikle leken, og til å støtte barna i leken.

Med skolespirene: Samtaler med barna er noe av det viktigste vi gjør sammen med barna i barnehagen. Gjennom samtaler får vi innblikk i hva barna er opptatt av, og vi kan sammen med barna finne ut mer om ulike tema.

Vi har samlinger, både på avdeling og i førskolegruppen, der vi presenterer fortellinger, rim og regler, og sanger.

Barna bruker aktivt språket sammen med jevnaldrende, og som voksne er vi språklige forbilder og kan støtte barna i deres språklige utvikling, ved å utvide meningsinnholdet i begreper, og tilføre nye ord og begreper.

Bokstaver, skriving og lesing er barna ofte interessert i, vi gir ikke innlæring, men støtter barna i deres utforskning og lek rundt språk, bokstaver og lyder.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Med småspirene: For å skape en barnehage med et godt psykososialt miljø legger vi først og fremst til rette for gode relasjoner. Vi vil at barna skal oppleve trygghet og glede sammen med voksne og andre barn. Gjennom kontinuerlig observasjon i barnehagen, og kontakt med foreldre, følger vi med på barnets trivsel. Ser vi at barnet ikke trives, vil vi ta kontakt med foreldrene, og samtidig forsøker å finne svar på hvorfor barnet ikke ser ut til å trives i barnehagen. Om barnet ikke kommer inn i leken eller fellesskapet med barnegruppen, vil vi som voksne støtte barnet i lek og daglige aktiviteter. Dialog med foreldre er svært viktig. Vedvarer problemene, lager barnehagen er aktivitetsplan sammen med foreldrene.

Med de mellomste og med skolespirene: Holdningsskapende arbeid er viktig. Vi veileder barna og setter tydelige rammer og grenser, samtidig som vi reflekterer sammen med barna over rett og galt, inkludering og ekskludering.

Barns opplevelse av seg selv og sin egenverdi utvikler seg i samspill med omgivelsene. Voksne er tydelige på å fremheve det positive i å være ulike, og passer på at dette blir akseptert i gruppa. Barna skal oppleve det trygt å være i barnehagen, og kunne stole på at den voksne griper inn om det skulle oppstå mobbing eller annen utestenging. Da skal vi handle raskt og ta grep som er nødvendige for at dette opphører. Vårt mål er hele tiden at barna skal føle seg som en del. Noen ganger kan vi i barnehagen bli bekymret for om et barn trives, eller foreldre har mistanke om at barnet ikke har det bra i barnehagen. I slike situasjoner undersøker vi saken, gjennom observasjon, barnesamtale og tett kontakt med hjemmet. Dersom det viser seg at barnet ikke trives i barnehagen, pga utestenging eller mobbing, vil vi sammen med foresatte lage en aktivitetsplan med mål og tiltak for å bedre situasjonen. Barna medvirker i planen ut fra alder og modning.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Alt barna har mulighet til å klare selv skal de få mulighet til å gjøre, samtidig som vi oppfordrer dem, og legger til rette slik at de får prøve og øve på det de ennå ikke greier selv.

Med småspirene: Da de yngste barna har begrenset språk, blir det vår oppgave som omsorgspersoner å tolke deres signaler i form av lyder og kroppsspråk. Da barna ikke alltid kan uttrykke seg, er det viktig med en god kommunikasjon med foreldrene, som kjenner barnet best, og ofte kan formidle hva barna liker, ikke liker eller er vant med.

Gjennom smågrupper sikrer vi at barna får komme frem med deres interesser og egenart. Vi forsøker å følge barnas spor, og gi respons på det barna er opptatt av, for eksempel i samlinger, da barna får velge sanger eller eventyr, og i leken, der barna får velge hva de vil leke med, og hvem de vil leke med. Vi legger til rette for at barna kan delta i de daglige rutinene, som av-påkledning, håndvask og måltid

Med de mellomste: Barna får være aktive deltakere i sin egen hverdag gjennom egen lek og aktivitet sammen med andre barn. Barna blir tatt med på råd, for eksempel om hvordan lekemiljøet skal se ut, om hvor turen skal gå, eller om felles regler på avdelingen. Som voksne skal vi støtte og oppmuntre barna til aktivt å gi uttrykk for sine tanker og meninger.

Vi veileder og støtter barna i å finne løsninger på ulike problemstillinger.

Med skolespirene: Skolespirene får mer ansvar og oppgaver enn de yngre barna, og vi utfordrer dem til å komme med innspill og ideer til oppgaver og aktiviteter de synes er spennende og som de kan vokse på. Skolespirene får være med på demokratiske prosesser, for eksempel å stemme om hvilken matrett som skal lages, eller hvor turen skal gå. Barna får være med å bestemme dagsrytme der det er mulig.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Vi starter allerede før barna begynner i barnehagen, med foreldremøte og besøksdager på våren for de barna som skal begynne på høsten. Når barna begynner har vi oppstartsamtale, og vi har også oppstartsamtale med de som bytter avdeling.

Samarbeidet med hvert enkelt barn foregår først og fremst ved henting og levering. Gjennom den daglige kontakten kan foreldre og barnehagen formidle hvordan dagen har vært, og om det er noe spesielt som har skjedd, enten i barnehagen eller hjemme. Spireportalen blir brukt både til enkle beskjeder til den enkelte, og til felles informasjon som månedsplan og nyhetsbrev. Det blir ukentlig lagt ut nyhetsbrev med bilder av lek og aktiviteter fra avdelingen. Vi ønsker at foreldrene bruker spireportalen aktivt, både iforhold til å oppdatere informasjon om eget barn, og til å holde seg oppdatert på hva som skjer i barnehagen.

Gjennom årlig brukerundersøkelse kan foreldrene si sin mening om barnehagen. De har også mulighet til å selv innkalle til foreldreråd, eller ta kontakt med barnehagens samarbeidsutvalg om de har saker de ønsker å ta opp. Samarbeidsutvalget har to faste møter i året, og ellers ved behov.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet

begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Tilvenningen starter allerede før sommerferien, da dere som foreldre er invitert til å komme til barnehagen sammen med barnet, en dag i uken i ca fire uker. På denne måten kan barna og foreldrene bli litt kjent, både med avdelingen, uteområdet og med noen av personalet. I august/september starter barna etter avtalt dato.

Vi bruker den såkalte «Jåttåmodellen» som base for vår tilvenning. Denne modellen tar hensyn til nyere småbarnsforskning, og tilrettelegger for en bedre tilknytningsprosess til barnets primærkontakt i barnehagen. Foreldrene deltar i barnehagens liv i minimum en uke, der de har ansvar for sitt eget barn mens det stelles, når det spiser, sover, leker, og under andre aktiviteter. Primærkontakten er til stede sammen med foreldrene, og observerer hvordan barnet reagerer, og hvordan foreldrene møter barnet. Etter hvert blir barnet kjent med primærkontakten, som overtar mer og mer av omsorgen for barnet. Foreldrene er fortsatt med, og hjelper gjerne til med praktiske oppgaver. På denne måten blir foreldrene også mer kjent med barnehagens organisering, og oppnår både mer realistiske forventninger og større grad av trygghet. Dette får positive ringvirkninger for det videre foreldresamarbeidet, noe som igjen fører til større trygghet for barna. Det essensielle med denne modellen er at barnet får tid til å venne seg til barnehagen og primærkontakten sammen med foreldrene. Overgangen til barnehagen skjer mer skånsomt, og stressnivået til blir ikke like høyt som ved tradisjonell tilvenning hvor foreldrene forlater barnet tidligere. Tilvenningen foregår i mindre grupper på to til fire barn. Barn og foreldre blir sammen tatt imot i barnehagen av sin faste tilknytningsperson. Disse får tid til å bli kjent med hverandre, og får anledning til å bygge nettverk. Barna blir trygge på hverandre, og de får bli kjent med andre foreldre. Noen barn trenger lengre tid på å føle trygghet, både på nye mennesker og nye omgivelser. Det er en stor overgang for barna, og vi ønsker at den blir så skånsom som mulig. At barna kan litt kortere dager i starten, der det er mulig, er ofte med på å gjøre barnehagestarten enklere.

For barn som bytter barnehage og begynner direkte på storbarnsavdeling, ser vi an individuelle behov.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Skolespirene starter opp med to faste dager, fra august. I år er det førskolegruppe tirsdager og torsdager. En av dagene er fast turdag, den andre dagen er de inne i barnehagen og har ulike aktiviteter, samlinger og lek. Det er 8 barn i førskolegruppen dette året, sammen med to faste voksne.

Førskolegruppa har en egen plan, med ulike tema og opplegg de skal gå gjennom i løpet av året. Våren brukes i stor grad til å skape en trygg og god overgang til skolen. Vi bruker mye tid på undre oss og samtale rundt hva det vil si å begynne på skole. På våren drar vi også på besøk til skolen. I forbindelse med overgangen fra barnehagen til skolen, har vi et overgangsmøte der representanter fra skolen og SFO deltar. I forkant av dette møte har vi foreldresamtale der vi blir enige om hvilken informasjon det er viktig at skolen får fra barnehagen. På møte sier vi litt om barnet, om hvordan barnet fungerer, og evt hva barnet vil kunne ha behov for i starten av 1. klasse.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler

gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene: Språk er til stede i alt vi gjør. Vi benevner og repeterer og snakker med barna hele dagen. Vi undrer oss sammen med barna, tilføyer nye ord og begreper, benevner våre handlinger, bekrefter og repeterer

Småspirene har språkgrupper hver uke, og de har varierte aktiviteter knyttet til det tema som er felles for barnehagen gjennom året.

Avdelingene samarbeider med å legge opp til aktiviteter knyttet til realfag, der naturen er utgangspunkt for utforskning og nysgjerrighet.

Bevegelse er barnas naturlige væremåte, og vi legger til rette for variert bevegelse gjennom avdelingens utforming, og ved hjelp av musikk, dans og bevegelsesleker. Uteområdet innbyr til variert aktivitet, og etter hvert vil turer i barnehagens nærmiljø bidra til bevegelse.

Med de mellomste: Vi har fokus på boklesing, eventyrfortelling, sang, rim og regler, og velger litteratur tilpasset barnas alder og interesser. Vi fortsetter med å utvikle ordforrådet, gjennom lekegrupper, samlinger, prosjektarbeid tilpasset gruppen, der barna får stille spørsmål, reflektere og undre seg sammen med andre. Vi fortsetter språkstimuleringen ved daglige gjøremål. Vi støtter og oppfordrer barna til å uttrykke følelser, tanker og meninger.

Alle avdelingene har samlinger og aktiviteter knyttet til språk og realfag hver uke. Barna har kontakt med naturen, og vi utforsker og undrer oss sammen med barna.

Barna beveger seg gjennom dagen, i lek og aktiviteter. Gjennom bevegelsesleker, og mye uteaktiviteter. Avdelingene har faste turdager.

Med skolespirene: Allsidig bevegelse og fysisk aktivitet får barna først og fremst ute, både på uteområdet og på tur. Inne legger vi til rette for bevegelse gjennom lek og bevegelsesleker. Det er likevel begrenset inne på avdelingen, da vi ikke ønsker for mye støy inne. Barna er ute hver dag.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold».

Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Vi har et bevisst forhold til refleksjon gjennom pedagogisk dokumentasjon og observasjoner. Refleksjon er et viktig stikkord i det daglige arbeidet på avdelingen med barna, og på våre faste møter, både avdelingsmøter og pedagogmøter.

Dette er andre året barnehagen deltar i forskningsprosjektet KUMBA, der vi arbeider med vurdering av barnehagen gjennom BLIKK. Vi bruker pedagogmøter og avdelingsmøter til å reflektere rundt resultatene både fra BLIKK og foreldreundersøkelsen, og setter oss mål for hvordan vi kan utvikle barnehagen til å bli et enda bedre sted å være for barna.

Vi vurderer også arbeidet sammen med foreldrene, både ved jevnlig foreldreundersøkelser, og gjennom samarbeidsmøter med foreldrenes arbeidsutvalg (FAU), og samarbeidsutvalget (SU). Hvert år vurderer vi vårt eget arbeid, gjennom evaluering av årshjul og årsplan. Foreldrene deltar også i evalueringen gjennom arbeidsutvalget (FAU).

Kontaktinformasjon

Styrer	Synnøve Lerang
E-post	Synnove.lerang@espira.no
Telefon	906 25 825
Adresse	Kvednanesveien 74, 4120 Tau